

คำวินิจฉัยของ นายจุ่มพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๖๖

วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ หรือไม่

ศาลแพ่งชนบทรีส่งคดีโടีแย้งของ นายพิชัย จงสุขุมดีหัวง จำเลยในคดีหมายเลขคดีที่ ๒๘๑๓/๒๕๔๓ ขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาติให้ศาลมีคำสั่งตามที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า ธนาคารดีบีอีส ไทยทัน จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้อง นายพิชัย จงสุขุมดีหัวง ผู้ร้อง เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งชนบท ความผิดเกี่ยวกับสัญญาภี้เบิกเงินเกินบัญชี โดยขอให้ศาลมังคบให้ผู้ร้องชำระเงิน จำนวน ๔๐,๘๒๑,๐๕๐.๖๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๘.๒๕ ต่อปี จากต้นเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จากต้นเงิน ๘,๖๓๗,๒๕๘.๘๘ บาท นับตั้งจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้แก้โจทก์เสร็จสิ้น

ผู้ร้องให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์ และโถดีแย้งว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ตราขึ้นโดยให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถประกาศกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ย เป็นเหตุให้สถาบันการเงินต่างๆ กำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงเกินกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี และอยู่เหนือกฎหมายของสังคมโดยอาศัยฐานทางเศรษฐกิจที่เหนือกว่า จึงเป็นบทบัญญัติที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และส่งเสริมให้เกิดการเอารัดเอาเบรเยบผู้บริโภคและการผูกขาดทางการค้าขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ จึงขอให้ศาลมีคำสั่งค่าโดยไม่แย้งให้ศาลมีคำวินิจฉัย

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๔ มีผลใช้บังคับก่อนวันที่

ผู้ร้องเข้าทำสัญญาภัยเบิกเงินเกินบัญชีกับโจทก์ คือวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๗ ดังนั้นก่อนที่ผู้ร้องจะเข้าทำสัญญากับโจทก์ผู้ร้องยื่นทราบดีว่า บทบัญชีดังกล่าวให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทย และโจทก์สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยได้เกินกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี ทั้งตามสัญญาระหว่างโจทก์กับผู้ร้องก็มีข้อตกลงขัดแย้งว่าให้โจทก์คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี สำหรับวงเงินส่วนที่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยวิธีคำนวณแบบบทต้น และหากในภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยโดยประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศธนาคารโจทก์หรือกฎหมายใดๆ จำเลย (ผู้ร้อง) ยินยอมให้โจทก์ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่คิดกับจำเลย (ผู้ร้อง) ในอัตราสูงสุดที่โจทก์จะพึงเรียกได้โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยมิพักต้องแจ้งให้จำเลย (ผู้ร้อง) ทราบ เมื่อผู้ร้องทราบถึงผลดีผลเสียของบทบัญชีและข้อตกลงในสัญญาดังกล่าวแล้ว ก็ยังสมควรใจเข้าทำสัญญากับโจทก์และปฏิบัติตามสัญญาตลอดมาโดยไม่เคยโต้แย้งหรือหักหัวง ซึ่งแสดงว่าผู้ร้องเห็นว่าบทบัญชีดังกล่าวมีความเป็นธรรมพอที่ผู้ร้องจะยอมรับและปฏิบัติตามได้ดังแต่ก่อนเข้าทำสัญญากับโจทก์แล้ว ซึ่งหากผู้ร้องมิได้ตกลเป็นฝ่ายผิดผิดสัญญาจนถูกโจทก์ฟ้องผู้ร้องก็คงจะไม่อ้างเหตุเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญขึ้นเป็นข้ออ้าง ข้อโต้แย้งของผู้ร้องจึงน่าจะไม่เป็นธรรมแก่เจ้าหนี้ทั้งหลายรวมทั้งโจทก์ นอกจากนั้นมาตรา ๑๕ ของพระราชบัญชีติดต่อราชการ พาณิชย์ฯ ที่จำเลยอ้างว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญหลายมาตราหนึ่นแม้จะออกโดยองค์กรฝ่ายนิติบัญชีก็ตามแต่ก็มิใช่บทบัญชีดังของกฎหมายที่ศาลจะนำมาใช้บังคับแก่คดีที่โจทก์ฟ้องผู้ร้องโดยตรงตามนัยของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง เพราศาลมิจำต้องอาศัยบทบัญชีดังกล่าวในการวินิจฉัยสิทธิและหน้าที่ของโจทก์กับผู้ร้องตามสัญญาแต่อย่างใด พฤติการณ์ของผู้ร้องเชื่อว่ากระทำไปเพื่อหวังผลในการประวิงคดีให้ล่าช้าเท่านั้น ข้อโต้แย้งของผู้ร้องจึงไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมาจึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

นายจุ่มพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ